

CAPPELLA PRATENSIS

THE RENAISSANCE OF POLYPHONY

JAARVERANTWOORDING 2017

Projectsubsidie Gemeente 's-Hertogenbosch met kenmerk 17.000091

Stratton Bull | artistiek directeur

Cappella Pratensis is een vocaal ensemble dat de muzikale traditie van Josquin Desprez en zijn tijdgenoten levend houdt. Het ensemble specialiseert zich in de polyfone meesterwerken uit de 15de en 16de eeuw met een bijzondere aandacht voor de historische uitvoeringspraktijk en het repertoire uit de Lage Landen. Het ensemble is sinds 2009 gevestigd in de stad 's-Hertogenbosch. Sinds 2012 is de kantoorhuisvesting ondergebracht in het Zwanenbroedershuis.

INHOUDSOPGAVE

Algemene Gegevens	2
Cappella Pratensis - Biografie & Discografie	3
Bestuursverslag 2017	5
Activiteitenverslag 2017	8
Concerten 2017	8
Overige Activiteiten 2017	9
Prestatieafspraken	10
Financieel Verslag 2017	11

Algemene Gegevens

STICHTING CAPPELLA PRATENSIS

Postadres

Postbus 1882
5200 BW 's-Hertogenbosch

Bezoekadres

Het Zwanenbroedershuis
Hinthamerstraat 94
5211 MS 's-Hertogenbosch

Contactpersoon

Ankie Til, zakelijk manager

Contactgegevens

T +31 (0)6 - 19462872
E info@cappellapratensis.nl
I www.cappellapratensis.nl

Bankgegevens

Rabobank 1819.77.125
IBAN NL74 RABO 0181 9771 25
BIC: RABONL2U
Kamer van Koophandel 18060071
BTW nr. NL 8101.99.816.B.01

SAMENSTELLING BESTUUR ULTIMO 2017

Voorzitter	de heer A.E.J. Brunninkhuis
Secretaris	de heer G.W.E.J. Appels
Penningmeester	de heer J.H.M. van Lith
Bestuurder	de heer R.A.R. l'Ami
Bestuurder	vacature
Bestuurder	vacature

DOEL VAN DE STICHTING EN AARD VAN DE ACTIVITEITEN

De Stichting heeft ten doel het uitvoeren van de muziek van Josquin Desprez en tijdgenoten.

SUBSIDIEVERSTREKKERS

Gemeente 's-Hertogenbosch

Dossiernummer 17.000091
Subsidie 2017

Cappella Pratensis - Biografie & Discografie

Cappella Pratensis is een vocaal ensemble dat de muzikale traditie van Josquin Desprez en zijn tijdgenoten levend houdt. Het ensemble specialiseert zich in de polyfone meesterwerken uit de 15de en 16de eeuw met een bijzondere aandacht voor de historische uitvoeringspraktijk en het repertoire uit de Lage Landen. Zoals in de tijd van Josquin gebruikelijk was, staan de zangers van Cappella Pratensis rond een centrale muziekstandaard of zingen ze uit afzonderlijke stemboeken.

Muziek is een universele taal. Cappella Pratensis treedt daarom niet alleen op tijdens concerten en festivals in Nederland, maar ook in Europa (België, Frankrijk, Portugal, Zwitserland, Duitsland en Italië) en daarbuiten (Verenigde Staten, Canada en Japan). Maar de basis van het gezelschap ligt in Brabant, in 's-Hertogenbosch om precies te zijn, waar Cappella Pratensis kantoor houdt in het Zwanenbroedershuis aan de Hinthamerstraat. Hiermee zoekt Cappella Pratensis doelbewust aansluiting bij een cultuur die zijn hoogtepunt bereikte in wat de Gouden Eeuw van Brabant mag worden genoemd, een tijd die ongeveer samenviel met de levensjaren van Jheronimus Bosch. Polyfone muziek uit de Nederlanden had toen in heel Europa een bijzondere reputatie en weerklonk tot in de kathedralen en aan de hoven van Italië, Spanje en Frankrijk. 's-Hertogenbosch was destijds, met de Sint-Jan en de Illustre Lieve Vrouwe Broederschap, een toonaangevend centrum van muziekbeoefening in Brabant en in de Nederlanden.

Heden ten dage bestaat voor Cappella Pratensis alom waardering, wat blijkt uit lovende kritieken en onderscheidingen in de pers. Zoals in 2008 toen Cappella Pratensis de première zong van een complete polyfone mis, de Missa Unitatis van de met prijzen onderscheiden Britse componist Antony Pitts. Deze Missa Unitatis was in 2016, het Jheronimus Boschjaar 500, voor het eerst in de originele dubbelkorige uitvoering te horen, in een concertcyclus waarbij Cappella Pratensis alternerend optrad met diverse Brabantse amateurkoren, het Nederlands Kamerkoor en het Nationaal Vrouwen Jeugdkoor (de cd van deze productie is gelanceerd in najaar 2017).

Overige DVD/CD collectie

- 2009 Missa de Sancto Donatiano - Jacob Obrecht
Een reconstructie van de eerste uitvoering van de mis, gefilmd op locatie in Brugge, aangevuld met uitvoerig documentatiemateriaal. Deze productie werd bekroond met een Diapason d'Or Découverte en de hoogste beoordeling in het vakblad Classica (Fineline Classical FL72414).
- 2010 Vivat Leo! Music for a Medici Pope
Uitgevoerd onder leiding van de befaamde Joshua Rifkin en wederom bekroond met een Diapason d'Or, en daarnaast met 4 sterren van Classica (de hoogste onderscheiding).
- 2012 Requiems - Johannes Ockeghem en Pierre de la Rue
CD met de oudste polyfone Requiems uit de muziekgeschiedenis van beide componisten en is door Diapason d'Or bekroond met 5 sterren (hoogste waardering)
- 2014 Missa Ave maris stella - Josquin Desprez
Desprez componeerde deze mis tijdens zijn jaren als koorzanger aan de Cappella Sistina in Rome (begin jaren 1490). De mis wordt gecompleteerd met Mariamotetten van Josquin alsook de Gregoriaanse gezangen die samen de liturgie van Maria Boodschap vormen.

2016 Missa cum Jocunditate - Pierre de la Rue

Met als subtitel 'Visions of Joy, the chapel of Hieronymus Bosch', is deze mis terug te vinden in de koorboeken van de Illustre Lieve Vrouwe Broederschap waarvan zowel De la Rue als Bosch zelf lid waren. Deze cd bekroonde het jaar 2016, waarin Cappella Pratensis een belangrijke rol had in de festiviteiten rond Bosch, met o.a. optredens bij de opening van de Jheronimus Bosch-tentoonstelling en in de herdenkingsmis voor de beroemde schilder in de Sint-Janskathedraal.

Cappella Pratensis bestond in 2017 in wisselende samenstellingen (4 tot 8 zangers) uit:

SUPERIUS	Stratton Bull en Andrew Hallock
ALTUS	Lior Leibovici, Pieter de Moor en Peter van Heyghen
TENOR	Olivier Berten, Peter De Laurentiis en Iason Marmaras,
BASSUS	Lionel Meunier, Pieter Stas, Lieven Deroo en Marc Busnel

Bestuursverslag 2017

Algemeen

Cappella Pratensis kende in het dertigste jaar van haar bestaan diepe dalen en hoge pieken. Een grote schok en schaduw was het plotseling overlijden van Joep Baartmans-van den Boogaart. Op 6 oktober 2017 heeft de Cappella haar tijdens de afscheidsdienst in het Provinciehuis te 's-Hertogenbosch een muzikale hommage gebracht. Joep Baartmans-van den Boogaart was meer dan 14 jaar bestuurslid en voorzitter. Haar niet-nalatende inzet om Cappella Pratensis de prachtige polyfonische zang van de Frans-Vlaams-Nederlandse componisten uit de 15e en 16e eeuw ten gehore te laten brengen op diverse podia in buiten- en binnenland zal zeer worden gemist. Haar integere wijze van besturen, haar hartelijkheid naar iedereen binnen het ensemble en haar noblesse hebben ons vastberadenheid mee gegeven in ons streven om Cappella Pratensis de komende jaren verder vorm te geven. Wij zijn haar zeer veel dank verschuldigd.

Na het zeer goede jaar 2016, het JB500 jaar met 55 optredens, lag een kleine teruggang qua aantal activiteiten in de lijn der verwachtingen. Toch kwam dat aantal substantieel hoger uit dan in de jaren vóór 2016, evenals het aantal bezoekers. De in 2015 ingezette lijn willen we doortrekken in de komende jaren.

Tegen de ons gedane mondelinge toezeggingen en de daarmee gewekte verwachtingen in, zijn alle door Cappella ingediende meerjarensubsidieaanvragen in 2016 afgewezen. Ondanks de (ook door subsidiegevers) alom erkende hoge kwaliteit van het ensemble en de vele optredens in 2016, is het totale structurele subsidiebedrag in 2017 blijven steken op € 7.900 (Gemeente 's-Hertogenbosch). De recensies blijven op alle vlakken lovend.

Inmiddels zijn voorbereidingen gaande om bij diverse instanties ondersteuning te vragen voor de komende jaren. Want onze aspiraties blijven volop aanwezig. Met deskundigen is gedegen geëvalueerd. Een diepgaande introspectie met reflectie naar de toekomst geeft ons het inzicht dat de volgende aspecten in 2018 moeten worden uitgewerkt en versterkt: meer nadruk op 'beleving' bij en interactie met het publiek, een goede communicatie met publiek en podia, meer variatie in presentatie en uitleg aan bezoekers. Meer contacten met meer diverse gezelschappen en podia vergroten het netwerk. De sociale media zijn hierin ondersteunend en kunnen adequater en effectiever worden ingezet. Een nieuwe en eigentijds vormgegeven website is daarbij onontbeerlijk.

Artistieke ontwikkeling

In het voorjaar én najaar van 2017 was Cappella Pratensis in de Verenigde Staten voor concerten en masterclasses in East Lansing MI, Rochester NY, Durham NC, Washington DC, Orono ME, New York City, New Haven CT, College Park MD en Milwaukee WI. Daarbij werd ook Toronto in Canada aangedaan. In België trad de Cappella twee keer op in Leuven (de zusterstad van 's-Hertogenbosch) en verder in Brussel, Ronse en op het prestigieuze festival Laus Polyphoniae in Antwerpen. In Portugal werd Évora opnieuw bezocht en in Italië waren er optredens in Ferrara en Venetië.

In Nederland tenslotte was het ensemble present op de Haarlemse Koorbiënnale, in Ulvenhout en in Utrecht. In 's-Hertogenbosch, waar het ensemble nu al 10 jaar zetelt waren drie optredens.

Het totaal aantal bezoekers lag met ruim 6.900 lager dan in het JB500-jaar, maar – zoals hiervoor reeds aangegeven – beduidend hoger dan in alle jaren daarvóór.

Educatie

Tijdens het festival Laus Polyphoniae was de jaarlijks door Cappella georganiseerde Summerschool opnieuw volgeboekt. Artistiek directeur Stratton Bull en de zangers Pieter Stas en Andrew Hallock hebben hun kennis op een succesvolle manier aan de deelnemers overgedragen, hetgeen duidelijk bleek tijdens het overtuigende slotconcert

Organisatie

Gezien de zeer beperkte middelen zijn artistiek directeur Stratton Bull en zakelijk manager Ankie Til elk voor 0,2 fte werkzaam geweest. Dat was een onontkoombaar maar zeer ongewenst gevolg van de door NFPK en Provincie Noord-Brabant niet gehonoreerde aanvragen voor meerjarensubsidies in de periode 2017-2021. Het moge duidelijk zijn dat deze organisatorische inzet volstrekt onvoldoende is om het ensemble op langere termijn overeind te houden. Vastbesloten om deze situatie eindig te doen zijn hebben alle bestuursleden, elk vanuit hun eigen competenties, opnieuw vastberaden en onbezoldigd de nodige werkzaamheden vervuld op het gebied van Financiën, PR, Marketing, Acquisitie en het aanvragen van subsidies. Deze situatie is niet veel langer houdbaar en daarom zal in 2018 met vereende krachten alles in het werk worden gesteld om Cappella Pratensis toekomstbestendig te organiseren.

Bestuur

Met het overlijden van Joep Baartmans - van den Boogaart heeft het bestuur een groot verlies geleden. In augustus heeft ook Jan van Oudheusden na ruim 8 jaar afscheid genomen. Het bestuur dankt hem voor zijn vele werk, de inzet van zijn grote kennis van (de geschiedenis van) Brabant en zijn kleurrijke en goed gedocumenteerde uiteenzettingen over de tijd, waarin de door Cappella Pratensis uitgevoerde Vlaams-Nederlandse muziek toonaangevend was in de wereld.

Het bestuur bestaat eind 2017 uit Jan van Lith, Gérard Appels, Richard l' Ami en Bert Brunninkhuis.

Stichting Vrienden van Cappella Pratensis

Annemarie van Lith, Annemarie Hoog Antink, Maurice Ackermans en Nicole Bosters vormen het bestuur van de Stichting Vrienden van Cappella Pratensis. Het aantal vrienden groeit gestaag. De ANBI-status is daarbij behulpzaam.

Het bestuur van de Stichting Vrienden ondersteunt ook bij de concerten in en rond 's-Hertogenbosch.

Financiën

De driejaarlijkse financiële ondersteuning van de gemeente 's-Hertogenbosch is met ingang van 2018 beëindigd. De gemeente zal in de loop van 2018 nagaan in hoeverre zij de Cappella vanuit de nieuwe subsidieregeling kan en wil ondersteunen.

De financiële ondersteuning uit subsidieperiode 2013-2016 van de Provincie Noord-Brabant heeft nog geen vervolg gekregen. Wel zijn op dit moment gesprekken met de Provincie gaande om te bezien hoe het unieke muzikale erfgoed uit de Brabantse Gouden Eeuw meer prominent kan worden uitgedragen, nationaal en internationaal.

Het financiële resultaat over 2017 is met het wegvallen van de subsidies verlieslatend, ondanks de minimale organisatie en de reeds genoemde grote onbezoldigde inzet van bestuursleden en anderen. Gelukkig mochten we ons verheugen in de ontvangst van enkele incidentele subsidies (NFPK) en particuliere giften (hoofdzakelijk afkomstig uit de nabije vriendenkring). Indien onze in ontwikkeling

zijnde toekomstplannen in 2018 onvoldoende financiële weerklank vinden, dan zullen we eind 2018 genoodzaakt zijn om een exitstrategie op te stellen.

Tot slot

Het bestuur dankt iedereen die het ensemble een warm hart toedraagt, in het bijzonder ook de zangers die op een professionele en zeer betrokken wijze de polyphonische traditie laten voortklinken. We spreken de vurige wens uit dat 2018 een omslagjaar wordt, waarin de borging van het kostbare Brabantse muzikale erfgoed gerealiseerd gaat worden.

Bert Brunninkhuis, voorzitter

Activiteitenverslag 2017

Concerten 2017

NAAM	BESCHRIJVING	DATUM	LOCATIE
Tous les Regretz	In dit programma volgt Cappella Pratensis het leven van Margaretha via de muziek die nauw verbonden was aan haar vele momenten van beproeving – maar ook aan haar triomfen.	26-01-2017 07-07-2017	Diner-concert op Landgoed Ulvenhart Haarlem, Grote of Sint Bavokerk tijdens Haarlemse Koorbiënnale
Willaertprogramma – Il Divino Adriano	Programma in het kader van festivalthema “Venetië”. Traceert de ontwikkeling van componist Adriaan Willaert van zijn wortels in de Lage Landen tot zijn hoogtepunt als maestro di cappella in de San Marco te Venetië	28-04-2017 07-06-2017	Leuven, Kerk Parkabdij tijdens Festival Passie van de Stemmen Venetië, Monteverdi Festival
Missa cum Jocunditate (Le monde polyphonique de Jérôme Bosch) – “Visions of Joy”	Cappella Pratensis reconstrueert de muziek van deze Marialiturgie in een cd-programma dat wordt opgebouwd rond de Missa cum Jocunditate (“met blijdschap”) van een van de allergrootsten uit deze generatie: Pierre de la Rue. Het project is ingekaderd in de herdenking van 500 jaar Jheronimus Bosch. Zowel Pierre de la Rue als Jheronimus Bosch waren leden van de Illustre Lieve Vrouwe Broederschap, 's-Hertogenbosch	28-02-2017 t/m 12-03-2017 22-04-2017 18-07-2017 19-07-2017 07-10-2017 15-10-2017	<u>USA Tour voorjaar 2017</u> Michigan, Michigan State University Toronto, Trinity-St. Paul's Centre Rochester, Eastman School of Music Durham, Duke University Washington, National Gallery of Art Ronse, St. Martinuskerk tijdens De Rore Festival Brussel, Conservatorium tijdens Festival Midis-Minimes Leuven, Predikherenkerk tijdens Festival Zomer van Sint Pieter Evora, tijdens Festival 'Escola de Musica da Sé' <u>Tijdens USA Tour najaar 2017</u> New York, Music Before 1800
O clemens, O pia, O dulcis virgo Maria	Met medewerking van het Flanders Boys Choir		Antwerpen, Jacobuskerk tijdens Festival Laus Polyphoniae
CP Summerschool Toonmoment	Voor de slotvoorstelling van de Summerschool in het kader van 'Laus Polyphoniae, Festival van Vlaanderen Antwerpen', presenteren de zangers van Cappella Pratensis werken van Guillaume de Machaut en Guillaume Dufay	27-08-2016	Antwerpen, Centrum Elzenveld, tijdens Festival Laus Polyphoniae

NAAM	BESCHRIJVING	DATUM	LOCATIE
The Unborn Emperor, Dufay	Programma rond de eerste jaren van componist Guillaume Dufay in Italië (ca. 1420) wanneer hij betrokken werd in de intriges tussen de paus en de Byzantijnse kroonprins. Met medewerking van trombone en harp.	02-09-2017	Ferrara, Palazzo Schifanoia, tijdens Festival Grandezze & Meraviglie Estensi
Missa Lutherana	Centraal in dit programma staan Heinrich Isaac en Josquin Desprez, twee componisten die normaal beschouwd kunnen worden als vertegenwoordigers van de 'oude' polyfone stijl, die Luther 'verwierp'. Maar de zeggingskracht van hun muziek maakte veel indruk op Luther, die op zoek was om zijn nieuwe beweging aantrekkelijk te maken.	13-10-2018 t/m 22-10-2017 23-12-2017	<u>USA Tour najaar 2017</u> Orono, Classical Music Festival New Haven, Yale University College Park MD, University of Maryland Milwaukee WI, Early Music Now 's-Hertogenbosch, Grote Kerk
Missa Unitatis	Dubbelkorige versie van deze mis geschreven in opdracht van de Illustre Lieve Vrouwe Broederschap, gevestigd in 's-Hertogenbosch. Samenwerking met Nederlands Kamerkoor, Nationaal Vrouwen Jeugdkoor en Cappella Brabant	28-10-2017	's-Hertogenbosch, Jheronimus Art Centre (tevens presentatie van CD)

Overige Activiteiten 2017

NAAM	BESCHRIJVING	DATUM	LOCATIE
Uitzending Concertzender	Concert Josquin in Ferrara, uitgevoerd in het kader van het Netwerk Oude Muziek in december 2016/. Kerstwerken door Josquin Desprez uit zijn tijd als maestro di cappella aan het hof van Hercole d'Este in Ferrara	02-01-2017	Utrecht, Geertekerk
Jean Mouton, Nesciens Mater		06-10-2017	Gezongen tijdens afscheidsbijeenkomst voor bestuurslid Joep Baartmans-van den Boogaart, Provinciehuis Noord-Brabant
Workshops, Lectures and Open Rehearsels	In totaal 10 activiteiten, voornamelijk uitgevoerd tijdens de voor- en najaarstour in de USA		Op de respectievelijke concertlocaties
Masterclass Polyphonie	Uitgevoerd tijdens Najaarstournee USA	19-10-2017	College Park MD, University of Maryland
Cappella Pratensis Summerschool	6-daagse cursus in het kader van 'Laus Polyphoniae, Festival van Vlaanderen Antwerpen', rond werken van Guillaume de Machaut en Guillaume Dufay. Steeds gezongen uit facsimiles van de bronnen. Docenten: Stratton Bull, Andrew Hallock, Pieter Stas. Met gastdocenten Valerie Horst (oude notatie) en Niels Berentsen (improvisatie).	21-08-2017 t/m 26-08-2016	Antwerpen (B), Festival Laus Polyphoniae

Prestatieafspraken

Aan de subsidie van de Gemeente 's-Hertogenbosch zijn geen concrete prestatieafspraken verbonden.

REALISATIE 2017

Rapportage Jaar	tijdstip	Stad	Land	Locatie / Festival	Programma	bezoekers
02-01-2017	11.00	Concertzender	NL	Concert Geertekerkerk	Josquin in Ferrara, polyfonie rond de kribbe	
26-01-2017	20.00	Ulvenhout	NL	Diner-concert	Ulvenhart	38
27-02-2017	13.50	Michigan	USA	Michigan State University	choral workshop	25
28-02-2017	8.30	Michigan	USA	Michigan State University	combined classes lecture/demonstration	40
28-02-2017	10.00	Michigan	USA	Michigan State University	open rehearsal	25
28-02-2017	19.30	Michigan	USA	Michigan State University	concert Visions of Joy The Chapel of Hieronymus Bosch	210
03-03-2017	12.30	Toronto	CAN	Trinity-St. Paul's Centre	workshop samen met Daniël Taylor	40
03-03-2017	20.00	Toronto	CAN	Trinity-St. Paul's Centre	concert Visions of Joy The Chapel of Hieronymus Bosch	550
04-03-2017	13.00	Toronto	CAN	Trinity-St. Paul's Centre	workshop met The Toronto Consort	25
04-03-2017	20.00	Toronto	CAN	Trinity-St. Paul's Centre	concert Visions of Joy The Chapel of Hieronymus Bosch	575
06-03-2017	19.00	Rochester NY	USA	Eastman School of Music	workshop	45
07-03-2017	20.00	Rochester NY	USA	Eastman School of Music	concert Visions of Joy The Chapel of Hieronymus Bosch	200
10-03-2017	20.00	Durham NC	USA	Duke University	concert Visions of Joy The Chapel of Hieronymus Bosch	250
12-03-2017	15.00	Washington	USA	National Gallery of Art	concert Visions of Joy The Chapel of Hieronymus Bosch	400
22-04-2017	20.00	Ronse	B	Sint-Martinuskerk, Cypriaan de Rore Festival	concert	90
28-04-2017	20.30	Leuven	B	Festival Passie vd Stemmen, kerk Parkabdij	Willaert, Il divino Adriano	350
07-06-2017	18.30	Venetie	It	Monteverdi Festival	Willaert	165
07-07-2017	18.00	Haarlem	NL	Grote of St. Bavokerk	Tous les regretz	130
18-07-2017	12.15	Brussel	B	Festival Midis-Minimes	Visions of Joy	225
19-07-2017	12.15	Leuven	B	Festival Zomer van Sint Pieter	Visions of Joy	250
20-08-2017	22.15	Antwerpen	B	Sint Jacobskerk	concert Laus Polyphoniae, Adoratio	420
27-08-2017	11.00	Antwerpen	B	Centrum Elzenveld	Summerschool Slotconcert	150
21 t/m 26-aug	dag	Antwerpen	B	Centrum Elzenveld	Capella Pratensis Summerschool	24
02-09-2017	21.00	Ferrara	It	Festival Grandezza & Meraviglie Estensi	The Unborn Emperor, Dufay-Programma	70
06-10-2017	13.00	's-Hertogenbosch	NL	Afscheidsbijeenkomst Joep Baartmans	jean Mouton	500
07-10-2017	19.00	Evora	Pt	Festival Jornadas 'Escola de Musica da Sé de Évora	Missa cum Jocunditate	220
13-10-2017	ntb	Orono ME	USA	Classical Music Festival	Missa Lutherana	350
15-10-2017	16.00	New York	USA	Music Before 1800	The Music World of Hieronymus Bosch	250
16-10-2017	dag	New Haven CT	USA	Yale University	residentie en workshops	12
17-10-2017	dag	New Haven CT	USA	Yale University	residentie en workshops	15
18-10-2017	dag	New Haven CT	USA	Yale University	residentie en workshops	20
19-10-2017	10.00	College Park MD	USA	University of Maryland	Masterclass Polyfonie	35
20-10-2017	17.30	College Park MD	USA	University of Maryland	workshops en voorbespreking	35
20-10-2017	20.00	College Park MD	USA	University of Maryland	Missa Lutherana	200
21-10-2017	17.00	Milwaukee Wi	USA	Early Music Now	Missa Lutherana	300
22-10-2017	19.00	New Haven CT	USA	Yale University	Missa Lutherana	180
28-10-2017	20.30	's-Hertogenbosch	NL	Jheronimus Bosch Art Centre	Missa Unitatis + CD presentatie	280
23-12-2017		's-Hertogenbosch	NL	Grote Kerk	Missa Lutherana	210
2017 Eind					Bezoekersaantallen	6.904

FINANCIËEL

Percentage eigen inkomsten 2017 bedraagt 95,6% (minimaal vereist voor NFPK is 20%):

• Directe opbrengsten	€	133.900	
• Bijdragen private fondsen en Vrienden	€	38.324	(incl. laatste deel Missa Unitatis)
Totaal eigen inkomsten	€	172.224	
Totaal baten	€	180.123	
Percentage eigen inkomsten		95,6%	

Financieel Verslag 2017

STICHTING CAPPELLA PRATENSIS

'S-HERTOGENBOSCH

Balans per 31 december 2017
(na voorgestelde resultaatbestemming)
 (bedragen in €)

		<u>31-12-2017</u>	<u>31-12-2016</u>
<i>Activa</i>	Ref		
<i>Vaste activa</i>			
Materiële vaste activa	3		
Instrumenten		1	1
Inventaris		1	1
		<u>2</u>	<u>2</u>
<i>Vlottende activa</i>			
Vorraden			
Vorraad CD's	4	1.000	2.891
Vorderingen	5		
Debiteuren		-	-
Overige vorderingen		4.119	34.677
Omzetbelasting		2.872	2.273
		<u>6.991</u>	<u>36.949</u>
Liquide middelen	6	48.013	65.077
		<u>56.006</u>	<u>104.918</u>
		<u><u>56.006</u></u>	<u><u>104.918</u></u>
<i>Passiva</i>			
Eigen vermogen			
Reserves	7	58.592	27.971
Resultaat boekjaar		-17.697	30.621
		<u>40.895</u>	<u>58.592</u>
Kortlopende schulden	8		
Schulden aan leveranciers		110	-
Vooruitontvangen subsidies		-	21.099
Af te dragen loonbelasting		84	82
Overlopende Passiva		14.917	25.145
		<u>15.111</u>	<u>46.326</u>
		<u>56.006</u>	<u>104.918</u>
		<u><u>56.006</u></u>	<u><u>104.918</u></u>

Staat van baten en lasten over het boekjaar 2017

(bedragen in €)

		Baten en lasten 2017	Baten en lasten 2016
<i>Baten</i>	Ref		
Opbrengsten	10		
<i>Directe opbrengsten</i>			
Concerten in Nederland		13.852	53.621
Concerten in het buitenland		122.863	48.485
Opbrengsten van verkoop geluidsdragers		-2.815	73
		<u>133.900</u>	<u>102.179</u>
<i>Bijdragen</i>			
Subsidie provincie Noord Brabant		-	65.000
Subsidie gemeente 's-Hertogenbosch		7.900	7.900
Overige subsidies en bijdragen		33.264	110.864
Bijdragen Co-producenten en eigen bijdrage		-	19.434
Ontvangen bijdragen fondsen en vrienden		5.060	4.225
		<u>46.224</u>	<u>207.423</u>
Totaal baten		<u>180.123</u>	<u>309.602</u>
<i>Lasten</i>			
Directe kosten activiteiten	11		
Personele kosten		72.428	133.280
Kosten publiciteit		1.287	590
Kosten uitvoeringen		90.770	121.399
		<u>164.485</u>	<u>255.269</u>
Kosten beheer	12		
Personele kosten beheer		26.137	19.909
Materiële kosten beheer		7.141	3.719
		<u>33.278</u>	<u>23.629</u>
Som van de lasten		<u>197.762</u>	<u>278.898</u>
Resultaat uit activiteiten		-17.639	30.705
Diverse baten		-58	-84
Resultaat boekjaar		<u>-17.697</u>	<u>30.621</u>

INHOUDELIJKE TOELICHTING OP BALANS EN STAAT VAN BATEN & LASTEN

Het wegvallen van de meerjarensubsidie van de Provincie Noord-Brabant heeft in 2017 niet alleen op organisatorisch gebied gevolgen gehad, maar ook op financieel gebied heeft dit zijn sporen nagelaten. De enige doorlopende subsidie van overheidswege ad € 7.900 was nog afkomstig van de Gemeente 's-Hertogenbosch. Deze subsidie is in 2017 voor de laatste maal ontvangen.

Het jaar 2017 is voor Cappella financieel dan ook een moeizaam jaar geweest. De begroting 2017 is in houtskool op prudente wijze vastgesteld door het bestuur in haar vergadering van december 2016, uitkomend op een exploitatieverlies van € 32.900. Dit vanwege het feit dat er op dat moment nog onvoldoende helderheid bestond over de financiële armslag op wat langere termijn.

Dankzij de gezamenlijke inzet van de zangers, de medewerkers en het bestuur is het onvermijdelijke negatieve exploitatieresultaat beperkt tot € 17.697. Vanwege het succesvolle jaar 2016 in combinatie met een prudente financiële aansturing, was dit in 2017 nog niet onoverkomelijk. Het eigen vermogen is niettemin gedaald tot een niveau van € 40.895. Vanuit financieel oogpunt is het nodig dat op korte termijn duidelijkheid gaat bestaan over de toekomstbestendigheid van Cappella Pratensis. De hiervoor in ontwikkeling zijnde plannen zullen medio 2018 deze duidelijkheid gaan geven.

De verminderde totale baten in 2017 ten opzichte van 2016 zijn voor het overgrote deel te wijten aan de uitvoeringen in 2016 van het project Missa Unitatis, waarbij is samengewerkt met het Nederlands Kamerkoor, het Nederlands Vrouwen Jeugdkoor en vijf gerenommeerde Brabantse en Vlaamse amateurkoren. Het project is in oktober 2017 afgesloten met een concert in 's-Hertogenbosch in het Jheronimus Bosch Art Centre, waarbij tevens de bijbehorende CD is gepresenteerd.

Toelichting op de Balans en de Winst- en Verliesrekening 2017

1 Grondslagen voor waardering van activa en passiva

De waarderingsgrondslagen zijn gebaseerd op de historische kosten en kostprijzen.

Activa en passiva (met uitzondering van het eigen vermogen) worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijging- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs. In de balans en winst- en verliesrekening zijn referenties opgenomen. Met deze referenties wordt verwezen naar de toelichting.

De gehanteerde grondslagen van waardering en resultaatbepaling zijn ongewijzigd gebleven ten opzichte van het voorgaande jaar.

Vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voorzieningen wegens oninbaarheid worden in mindering gebracht op de nominale waarde van de vordering.

Voorzieningen worden gevormd voor feitelijke verplichtingen, die op de balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is, dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten.

De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen, die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen.

Lang- en kortlopende schulden worden in beginsel gewaardeerd tegen nominale waarde.

2 Grondslagen voor bepaling van het resultaat

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de ontvangen entreegelden van concerten, de verkoop-opbrengst van compactdisks en ontvangen bijdragen van overheidinstanties, fondsen etc. en de kosten en andere lasten over het jaar.

De kosten worden bepaald op historische basis en toegerekend aan het verslagjaar, waarop zij betrekking hebben.

Rentebaten en lasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de betreffende activa en passiva.

3 Materiële vaste activa

De materiële vaste activa zijn gewaardeerd op de restwaarde.

4 Voorraden	31 december 2017	31 december 2016
	€	€
Compactdisks	1.000	2.891

De aanwezige voorraad is schattenderwijs bepaald.

5 Vorderingen

Debiteuren

Onder de debiteuren zijn geen vorderingen opgenomen met een looptijd van langer dan één jaar.

Overige vorderingen

	<u>31 december 2017</u>	<u>31 december 2016</u>
	€	€
Vooruitbetaalde kosten	-	-
Te ontvangen bedragen	815	6.500
Te ontvangen recettes	-	-
Overlopende activa	3.304	28.177
	<u>4.119</u>	<u>34.677</u>

Onder de overlopende activa zijn begrepen:		
Vordering u.h.v. concerten	2.996	Kerstconcert 's-Hertogenbosch
Vordering op agent in USA ('handgeld' voor kleine uitgaven)	815	
De opbrengst van het Kerstconcert is begin 2018 ontvangen.		

6 **Liquide middelen**

	<u>31 december 2017</u>	<u>31 december 2016</u>
	€	€
Kas	320	318
Rabobank, betaalrekening	2.693	4.758
Rabobank, spaarrekening	45.000	60.000
	<u>48.013</u>	<u>65.077</u>

7 **Eigen vermogen**

De mutaties in het eigen vermogen zijn als volgt weer te geven:

	<u>31 december 2017</u>	<u>31 december 2016</u>
	€	€
Stand per 1 januari	58.592	27.971
Resultaat over het boekjaar	-17.697	30.621
Stand per 31 december	<u>40.895</u>	<u>58.592</u>

8 **Kortlopende schulden**

Schulden aan leveranciers

De te betalen bedragen aan leveranciers zijn volledig voldaan.

Vooruitontvangen subsidies

Dit betreft ontvangen bijdragen van fondsen en overheidssubsidies voor het meerjarenproject Missa Unitatis.
Het project is in oktober 2017 beëindigd met een afsluitend concert en de presentatie van de CD met NKK en NVJK.

Het verloop van deze post is als volgt weer te geven:	€
Saldo vooruitontvangen subsidies per 1 januari 2017	21.099
In 2017 gemaakte kosten t.b.v. het project	21.099
Saldo per 31 december 2017	-

Af te dragen loonbelasting

De te betalen loonbelasting is in januari 2017 aan de Belastingdienst voldaan.

Overlopende passiva

Het bedrag is als volgt te specificeren:

	31 december 2017	31 december 2016
	€	€
Rente en bankkosten vierde kwartaal	-	-
Overige kosten	2.877	-
Nog te betalen productiekosten	12.040	25.145
Salariskosten	-	-
	14.917	25.145

9 Niet in der balans opgenomen verplichtingen

Door de Illustre Lieve Vrouwe Broederschap wordt het gebruik van Het Zwanenbroedershuis als kantoorruimte toegestaan tegen een vergoeding van € 1.000,- per jaar.

10 Opbrengsten

De opbrengsten bestaan uit uitkoopsommen, de opbrengst van kaartverkoop en bijdragen van particulieren en overheidssubsidies

	Werkelijk		Begroot
	2017	2016	2017
	€	€	€
Publieksinkomsten			
Opbrengsten concerten Nederland	13.852	53.621	15.000
Opbrengsten concerten buitenland	122.863	48.485	115.000
Sponsorinkomsten			
Sponsorgelden	-	-	-
Overige directe inkomsten			
Netto opbrengsten verkoop geluidsdragers	-2.815	73	-
Bijdragen co-producenten	-	19.434	-
Bijdragen private middelen			
Giften Particulieren en Bedrijven	5.060	4.225	-
Vrienden	-	-	-
Fondsen	-	-	4.000
Publieke subsidies en bijdragen			
Provincie Noord Brabant	-	65.000	-
Gemeente 's-Hertogenbosch	7.900	7.900	-
Overige subsidies en bijdragen	33.264	110.864	21.000
	<u>146.860</u>	<u>198.738</u>	<u>155.000</u>

De Overige subsidies en bijdragen zijn in 2016 en 2017 geormerkte bedragen.

In 2016 is het volledige bedrag bestemd voor het meerjarenproject Missa Unitatis.

In 2017 is 12.088 reiskosten subsidie ontvangen van het NFPK in het kader van de twee concertreeksen in de USA.

Het restant betreft opnieuw de Missa Unitatis, met name het afsluitend concert en presentatie van de CD.

11 Directe kosten activiteiten

Personele kosten

	Werkelijk		Begroot
	2017	2016	2017
	€	€	€
Personele kosten voorbereiding			
Artistieke coördinatie	5.615	9.860	7.000
Acquisitie en programmaondersteuning	2.040	6.000	6.000
Vornggeving en decors	-	-	-
Logistieke ondersteuning	1.270	3.500	3.000
Personele kosten uitvoering			
Musici	63.503	113.920	70.000
	<u>72.428</u>	<u>133.280</u>	<u>86.000</u>

Kosten publiciteit

	Werkelijk		Begroot
	2017	2016	2017
	€	€	€
Ontwerp- & Marketingkosten	200	-	-
Advertentie en promotie	1.063	590	1.500
Overige kosten publiciteit	24	-	-
	<u>1.287</u>	<u>590</u>	<u>1.500</u>

Kosten uitvoeringen

	Werkelijk		Begroot
	2017	2016	2017
	€	€	€
Materiële kosten uitvoeringen			
Reis- en verblijfkosten musici	35.686	24.498	35.000
Sejours en kosten musici	10.632	11.461	12.000
Provisie- en bemiddelingskosten	18.688	2.325	20.000
Zaalhuur concerten	750	7.881	-
Kosten cd-opnamen	-	631	-
Overige kosten uitvoeringen	25.014	74.603	6.000
	<u>90.770</u>	<u>121.399</u>	<u>73.000</u>

12 Kosten beheer

Personele kosten beheer

	Werkelijk		Begroot
	2017	2016	2017
	€	€	€
Salariskosten staf	6.590	6.562	6.500
Kosten zakelijke leiding	12.884	10.264	15.000
Administratiekosten	1.940	1.500	2.500
Kosten leiding projecten	4.109	381	-
Overige kosten	614	1.202	-
	<u>26.137</u>	<u>19.909</u>	<u>24.000</u>

Kantoorkosten

Kosten huur kantoorruimte	1.000	600	1.000
Contributies en bijdragen	1.132	1.390	1.300
Advieskosten	3.842	-	200
Automatiseringskosten	84	384	-
Kosten bestuur	667	277	200
Afschrijvingen	-	-	-
Overige kantoorkosten	629	903	500
Kosten banken na aftrek ontvangen rente	-253	166	200
	<u>7.101</u>	<u>3.719</u>	<u>3.400</u>

's-Hertogenbosch, 05-april-2018
 Bestuur:

A.E.J. Brunninkhuis

Voorzitter

J.H.M. van Lith

Penningmeester

Voorstel resultaatbestemming

Voorgesteld wordt het resultaat toe te voegen aan de reserves.
Dit voorstel winstbestemming is in de jaarrekening verwerkt.

Accountantscontrole

Er is geen opdracht verstrekt aan een accountant tot controle van de jaarrekening.